

Datum van inontvangstneming : 19/08/2025

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-393/25–1

Zaak C-393/25

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

13 juni 2025

Verwijzende rechter:

Ústavný súd Slovenskej republiky (Slowakije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 mei 2025

Verzoekende partij:

OC

Andere partij in de procedure:

Okresný súd Banská Bystrica

SLOWAAKSE REPUBLIEK

BESLISSING

van de Ústavný súd Slovenskej republiky (grondwettelijk hof van de Slowaakse Republiek)

II. ÚS 206/2025–84

De Ústavný súd Slovenskej republiky (Tweede kamer) (hierna ook: „verwijzende rechter”) heeft krachtens artikel 127 van de Ústava Slovenskej republiky (grondwet van de Slowaakse Republiek; hierna: „Slowaakse grondwet”) ten aanzien van het grondwettelijke beroep dat is ingesteld door **OC**, [OMISSIS] [geboortedatum, woonplaats en vertegenwoordiging in de procedure], de verzoekende partij in de onderhavige zaak, tegen de beslissing van 26 augustus 2024 van de Okresný súd Banská Bystrica (tenuitvoerleggingsrechter Banská Bystrica, Slowakije; hierna: „tenuitvoerleggingsrechter”) in zaak 26Ek/2015/2022,

naar aanleiding van de in deze zaak aanhangige procedure voor de [Okresný súd Považská Bystrica] (rechter in eerste aanleg Považská Bystrica, Slowakije; hierna: „rechter in eerste aanleg”), in tegenwoordigheid van de belanghebbende partij, namelijk **KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., organizačná zložka**, [OMISSIS] [plaats van vestiging] (hierna: „KRUK”),

beslist:

Het Hof wordt **verzocht** om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Moeten de artikelen 8 en 23 van richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad aldus worden uitgelegd dat zij in de weg staan aan wettelijke regelingen en daaruit voortvloeiende rechtspraak van de nationale rechterlijke instanties die niet toestaan dat in het kader van een tenuitvoerleggingsprocedure ambtshalve wordt onderzocht of de kredietgever zijn verplichting niet is nagekomen om de kredietwaardigheid van de consument te beoordelen en dat aan een leverancier die krediet aan een niet-kredietwaardige consument heeft verstrekt de sanctie van verlies van rente wordt opgelegd?”

Motivering

I.

Feiten en prejudiciële vraag

- 1 Op 13 november 2024 is bij de verwijzende rechter een door de verzoekende partij ingesteld grondwettelijk beroep ingekomen. Daarin betoogt deze partij (hierna ook: „OC”) dat de op 26 augustus 2024 gegeven beslissing van de tenuitvoerleggingsrechter [OMISSIS], waarbij haar verzoek om beëindiging van de tegen haar aanhangige executoriale procedure onherroepelijk is afgewezen, inbreuk maakt op het grondrecht van rechterlijke bescherming, waarop zij aanspraak kan maken overeenkomstig de Slowaakse grondwet en de Listina základných práv a slobôd (handvest van de grondrechten en de fundamentele vrijheden), alsook op het recht op een eerlijk proces, waarop zij aanspraak kan maken overeenkomstig het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.
- 2 Overeenkomstig § 32 van de zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (wet nr. 314/2018 betreffende het grondwettelijke hof van de Slowaakse Republiek en tot wijziging en aanvulling van bepaalde wetten), zoals gewijzigd (hierna: „wet inzake de Ús”), zijn de partijen bij een procedure: de verzoekende partij (OC), degene tegen wie het verzoek om inleiding van de procedure is gericht (de tenuitvoerleggingsrechter) en de personen die in deze wet worden genoemd. Daarnaast wordt de onderhavige procedure voor de verwijzende rechter gevoerd

in tegenwoordigheid van een belanghebbende partij in de zin van § 33, lid 2, van de wet inzake de Ús, namelijk KRUK.

- 3 Uit de bewoordingen van het ingestelde grondwettelijke beroep, de bijlagen daarbij en de ten uitvoer gelegde uitspraak van de rechter in eerste aanleg [OMISSIS] van 26 januari 2022 volgt dat de verzoekende partij op 25 mei 2017 met Slovenská sporiteľňa, a. s. (hierna: „bank”) een kredietovereenkomst heeft gesloten waarbij de bank haar een consumentenkrediet ten bedrage van 20 000 EUR heeft verstrekt en zij zich ertoe heeft verbonden om dit krediet af te lossen in 96 maandelijkse termijnen van 343,77 EUR, wat neerkomt op een terug te betalen totaalbedrag van 30 000,70 EUR. Het uitgekeerde krediet moest uiterlijk op 20 juni 2025 zijn terugbetaald. Uit de bijlagen volgt niet dat de bank de inkomsten van de verzoekende partij en de kosten van haar levensonderhoud met elkaar heeft vergeleken teneinde haar kredietwaardigheid te toetsen en om na te gaan of zij in staat was om het krediet daadwerkelijk terug te betalen.
- 4 OC heeft een bedrag van 9 736,37 EUR terugbetaald. Wegens de vertraging bij de verrichte aflossingen heeft de bank het krediet op 1 december 2020 onmiddellijk opeisbaar verklaard en haar schuldvordering bij overeenkomst van 23 maart 2021 overgedragen aan de huidige schuldeiser, namelijk aan KRUK.
- 5 KRUK heeft bij de rechter in eerste aanleg een verzoekschrift ingediend, dat aan de verzoekende partij is betekend doordat het is aangeplakt op het officiële mededelingenbord van het gerecht en beschikbaar is gesteld op de website van het gerecht. OC heeft niet actief deelgenomen aan de procedure in rechte. De rechter in eerste aanleg heeft de verzoekende partij bij uitspraak [OMISSIS] van 26 januari 2022 veroordeeld tot betaling aan KRUK van het resterende kredietbedrag, vermeerderd met nevenvorderingen ten bedrage van 16 272,47 EUR, rente ten bedrage van 3 660,33 EUR, een contractuele boete ten bedrage van 24 EUR, verdragingsrente ten bedrage van 157,85 EUR en verdragingsrente ten belope van 5 % per jaar over een bedrag van 16 211,71 EUR vanaf 2 december 2020 tot op de datum van betaling, alsook tot vergoeding van de procedurekosten, die door de rechter bij beslissing van 23 maart 2022 zijn vastgesteld op een bedrag van 2 797,28 EUR, dat verschuldigd is uit hoofde van de vertegenwoordiging in rechte, vermeerderd met 488 EUR ter vergoeding van de overige procedurekosten.
- 6 Op 13 juli 2022 heeft KRUK de tenuitvoerleggingsrechter verzocht om tenuitvoerlegging van het vonnis [OMISSIS]. Op 28 juli 2022 heeft de tenuitvoerleggingsrechter de gerechtsdeurwaarder gemachtigd om het vonnis ten uitvoer te leggen.
- 7 Op 10 februari 2023 heeft de verzoekende partij de gerechtsdeurwaarder verzocht om de tenuitvoerlegging te staken op grond van omstandigheden die aan de uitvoering van de executoriale titel in de weg staan. Zij heeft onder meer aangevoerd dat de rechter in eerste aanleg in het kader van het hoofdgeding niet heeft onderzocht of en hoe de oorspronkelijke schuldeiser heeft voldaan aan zijn verplichting om haar kredietwaardigheid te beoordelen overeenkomstig § 7 en

§ 11, lid 2, van de zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebitel'ských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (wet nr. 129/2010 betreffende het consumentenkrediet en andere kredieten en leningen ten gunste van consumenten en tot wijziging en aanvulling van bepaalde wetten), zoals gewijzigd (hierna: „wet op het consumentenkrediet”) en artikel 8 van richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad (hierna ook: „richtlijn 2008/48”).

- 8 De tenuitvoerleggingsrechter heeft het door OC ingediende verzoek tot beëindiging van de tenuitvoerlegging afgewezen bij besluit van de griffier [OMISSIS] van 18 oktober 2023. Dat besluit is onder meer gemotiveerd op grond dat *de door de verzoekende partij aangevoerde omstandigheden met betrekking tot het hoofdgeding moeten worden aangevoerd in het kader van een rechtsmiddel tegen executoriale titels en niet in de tenuitvoerleggingsprocedure. In geen geval kan de tenuitvoerleggingsrechter worden beschouwd als rechter in hoger beroep of cassatie te zijn, dat wil zeggen een rechter die bevoegd is om de materiële juistheid van de uitspraak in het hoofdgeding te toetsen.*
- 9 Bij beroep van 20 november 2023 heeft OC het besluit van de griffier aangevochten en de tenuitvoerleggingsrechter verzocht om het bestreden besluit te wijzigen door de tenuitvoerlegging te beëindigen. OC betoogt dat de tenuitvoerleggingsrechter de zaak rehtens onjuist heeft beoordeeld en inbreuk heeft gemaakt op haar recht op een eerlijk proces door niet te toetsen of de bank heeft voldaan aan de verplichting van artikel 8 van richtlijn 2008/48, waarin is bepaald dat de kredietgever de kredietwaardigheid van de consument moet beoordelen alvorens een overeenkomst met hem te sluiten. Deze verplichting is met name bij § 7 en § 11, lid 2, van de wet op het consumentenkrediet omgezet in de Slowaakse rechtsorde.
- 10 De verzoekende partij heeft aangevoerd dat de bewijslast om aan te tonen dat haar kredietwaardigheid is beoordeeld wordt gedragen door de kredietgever en dat de tenuitvoerleggingsrechter in het geval van niet-nakoming van deze verplichting gehouden is om daar ambtshalve de passende gevolgen aan te verbinden, waaronder de oplegging van de sanctie van verlies van het recht op rente.
- 11 Bij bestreden beslissing van 26 augustus 2024 in zaak 26Ek/2015/2022 heeft de tenuitvoerleggingsrechter het door OC ingestelde beroep tegen het besluit van de griffier afgewezen op grond dat executoriale titels niet zijn onderworpen aan inhoudelijke toetsing in het kader van de tenuitvoerleggingsprocedure, indien zij het voorwerp hebben uitgemaakt van een procedure in het hoofdgeding die is geëindigd met een rechterlijke beslissing. Naar het oordeel van de tenuitvoerleggingsrechter volgt dit uit de basispremissie dat een tenuitvoerleggingsprocedure er niet toe strekt om kennis te nemen van het hoofdgeding en dat een dergelijke procedure niet in de plaats kan treden van niet-aangewende rechtsmiddelen zoals die waarin in het kader van het hoofdgeding wordt voorzien door de Civilný sporový poriadok (wetboek van burgerlijke

rechtsvordering; hierna: „C.s.p.”). In overeenstemming met de rechtspraak van het Hof en die van de verwijzende rechter bestaat een uitzondering daarop in de mogelijkheid om een executoriale titel die is uitgevaardigd bij een door de griffier gegeven betalingsbevel inhoudelijk te laten beoordelen. In het kader van de onderhavige zaak is de executoriale titel evenwel uitgevaardigd bij uitspraak van de rechter.

- 12 In het grondwettelijke beroep betoogt OC dat de rechter niet heeft getoetst of de oorspronkelijke kredietgever zich heeft gehouden aan zijn verplichtingen van § 7 en § 11, lid 2, van de wet op het consumentenkrediet en artikel 8 van richtlijn 2008/48. De kredietgever is gehouden een precontractuele beoordeling van de kredietwaardigheid van de consument te verrichten. De rechtspraak van het Hof vereist dat wordt voldaan aan de doelstellingen van de richtlijnen. OC beroept zich op het arrest van 21 april 2016, [REDACTED] C-377/14, EU:C:2016:283, waarin is vastgesteld dat artikel 10, lid 2, van richtlijn 2008/48 aldus moet worden uitgelegd dat de nationale rechter gehouden is om ambtshalve te onderzoeken of de in die bepaling bedoelde informatieverplichting is nagekomen en alle consequenties te trekken die naar nationaal recht voortvloeien uit de niet-nakoming van die verplichting.
- 13 Bij beslissing van 16 april 2025 heeft de verwijzende rechter het grondwettelijke beroep in zijn geheel aanvaard ter kennisneming en heeft hij de uitvoering van de bestreden beslissing geschorst in afwachting van een definitieve beslissing ten gronde. Bij beslissing van 30 april 2025 heeft deze rechter de procedure geschorst op grond dat het Hof krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: „VWEU”) [artikel 162, lid 1, onder c), C.s.p., gelezen in samenhang met § 62 van de wet inzake de Ús] is verzocht om een prejudiciële beslissing.
- 14 In het hoofdgeding (voorafgaand aan de tenuitvoerleggingsprocedure) heeft de rechter [in eerste aanleg] de kredietwaardigheid van de verzoekende partij niet onderzocht. Daarnaast acht de tenuitvoerleggingsrechter de door OC aangedragen grief dat in de tenuitvoerleggingsprocedure inbreuk is gemaakt op rechten die voortvloeien uit de artikelen 8 en 23 van voornoemde richtlijn niet-ontvankelijk.
- 15 Bij de verwijzende rechter is twijfel gerezen over de juistheid van de bestreden conclusies van de tenuitvoerleggingsrechter. Deze twijfel is gerezen vanuit het oogpunt van het doel van de artikelen 8 en 23 van de richtlijn, namelijk om effectief te voorkomen dat krediet wordt verstrekt aan consumenten die niet kredietwaardig zijn en om aldus de gevolgen van de niet-terugbetaling van uitgekeerde kredieten tegen te gaan. De verwijzende rechter heeft het gezag van gewijsde in overweging genomen maar heeft het in de omstandigheden van de onderhavige zaak veelbetekenend geacht dat geen enkele rechter tot op het tijdstip [waarop] uitspraak [moet worden gedaan] over het grondwettelijke beroep is ingegaan op de kwestie van de toetsing van OC's kredietwaardigheid. Indien de tenuitvoerleggingsrechter gehouden was om de nodige gevolgen te verbinden aan het verzuim om de kredietwaardigheid van de verzoekende partij te beoordelen,

[zal de verwijzende rechter] de rechterlijke bevindingen die daarover zijn vastgesteld in het hoofdgeding niet onderzoeken, aangezien de kwestie van de kredietwaardigheid in het hoofdgeding in het geheel niet is onderzocht.

- 16 Gelet op voornoemde omstandigheden en rekening houden met artikel 267 VWEU heeft de verwijzende rechter de behandeling bij beslissing van 30 april 2025 geschorst en het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing. Het ingediende verzoek om een prejudiciële beslissing berust over de hieronder [in punt III] uiteengezette overwegingen.

II.

Toepasselijke bepalingen

II.1. Unierecht

- 17 In overwegingen 7, 9, 26, 28 en 47 van richtlijn 2008/48 is bepaald:

„(7) Teneinde de totstandkoming van een goed functionerende interne markt voor consumentenkrediet te vergemakkelijken, moet op een aantal kerngebieden een geharmoniseerd communautair kader worden geschapen [...].

(9) Volledige harmonisatie is nodig om te waarborgen dat alle consumenten in de Gemeenschap een hoog en gelijkwaardig niveau van bescherming van hun belangen genieten en om een echte interne markt te creëren. Het mag de lidstaten derhalve niet worden toegestaan andere nationale bepalingen te handhaven of in te voeren dan er in deze richtlijn zijn vastgelegd. Deze beperking moet echter alleen gelden voor door deze richtlijn geharmoniseerde bepalingen. Wanneer zulke geharmoniseerde bepalingen niet bestaan, moeten de lidstaten de vrijheid houden om nationale wetgeving te handhaven of in te voeren. Zo kunnen de lidstaten bijvoorbeeld nationale bepalingen handhaven of invoeren inzake de hoofdelijke aansprakelijkheid van de verkoper of de aanbieder van diensten en de kredietgever. Een ander voorbeeld van deze mogelijkheid voor de lidstaten is het handhaven of invoeren van nationale bepalingen over het annuleren van een koop- of dienstverleningsovereenkomst indien de consument gebruikmaakt van zijn recht van herroeping van de kredietovereenkomst [...].

(26) [...] In de zich uitbreidende kredietmarkt is het met name belangrijk dat kredietgevers zich niet inlaten met onverantwoordelijke leningpraktijken of kredieten toestaan zonder de kredietwaardigheid vooraf te hebben beoordeeld, en de lidstaten moeten het nodige toezicht uitvoeren om dergelijk gedrag te vermijden en de noodzakelijke middelen bepalen om de kredietgever te sanctioneren wanneer dat toch het geval is [...]. [K]redietgevers [moeten] de verantwoordelijkheid hebben om de kredietwaardigheid van elke consument te beoordelen. Daartoe zouden zij de mogelijkheid moeten hebben om gebruik te maken van informatie die door de consument is verstrekt, niet alleen bij de voorbereiding van de betrokken kredietovereenkomst, maar ook in de loop van

een reeds lang bestaande commerciële relatie. De autoriteiten van de lidstaten zouden kredietgevers ook goede aanwijzingen en richtsnoeren kunnen geven. Consumenten moeten ook bedachtzaam te werk gaan en hun contractuele verplichtingen nakomen.

(28) Om de krediettoestand van een consument te beoordelen, dient de kredietgever ook de relevante gegevensbestanden te raadplegen; de wettelijke en feitelijke omstandigheden kunnen vereisen dat die raadpleging in wisselende mate plaatsvindt [...].

(47) De lidstaten moeten vaststellen welke sancties gelden voor overtredingen van ingevolge deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen en erop toezien dat deze worden toegepast. Hoewel de keuze van de sancties bij de lidstaten blijft berusten, moeten de sancties doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.”

- 18 *In artikel 8, lid 1, van richtlijn 2008/48 is bepaald: „De lidstaten zorgen ervoor dat de kredietgever de kredietwaardigheid van de consument voor het sluiten van de kredietovereenkomst beoordeelt op basis van toereikende informatie die, in voorkomend geval, is verkregen van de consument en, waar nodig, op basis van een raadpleging van het desbetreffende gegevensbestand. Lidstaten van wie de wetgeving van kredietgevers vereist dat zij de kredietwaardigheid van consumenten op basis van een raadpleging van het desbetreffende gegevensbestand beoordeelen, kunnen dit vereiste behouden.”*
- 19 *In artikel 23 van richtlijn 2008/48 is bepaald: „De lidstaten stellen de regels vast inzake de sancties die gelden voor inbreuken op de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen, en nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze sancties worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.”*
- 20 *In het dictum van het arrest van 11 januari 2024, [REDACTED] C-755/22, EU:C:2024:10 is vastgesteld: „De artikelen 8 en 23 van richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad moeten aldus worden uitgelegd dat zij er niet aan in de weg staan dat, wanneer de kredietgever zijn verplichting om de kredietwaardigheid van de consument te beoordelen niet is nagekomen, deze kredietgever naar nationaal recht wordt bestraft met de nietigheid van de consumentenkredietovereenkomst en het verval van zijn recht op betaling van de overeengekomen rente, ook al is deze overeenkomst door de partijen volledig uitgevoerd en heeft de consument geen nadelige gevolgen van die niet-nakoming ondervonden.”*
- 21 *In artikel 288 VWEU is bepaald: „Een richtlijn is verbindend ten aanzien van het te bereiken resultaat voor elke lidstaat waarvoor zij bestemd is, doch aan de nationale instanties wordt de bevoegdheid gelaten vorm en middelen te kiezen.”*

II.2. Nationaal recht

- 22 Richtlijn 2008/48 is in aanzienlijke mate omgezet in de Slowaakse rechtsorde bij de wet op het consumentenkrediet.
- 23 In § 7, lid 1, van deze wet (in de versie die van kracht was op de datum van sluiting van de kredietovereenkomst) is bepaald: *„Alvorens een consumentenkredietovereenkomst te sluiten of wijzigingen aan te brengen in een overeenkomst die strekt tot verhoging van het bedrag van een consumentenkrediet dient de kredietgever met professionele toewijding te beoordelen of de consument in staat is om het krediet terug te betalen en dient hij met name rekening te houden met de looptijd van het consumentenkrediet, het bedrag ervan, het inkomen van de consument en, zo nodig, het doel van het krediet.”*
- 24 In § 7, lid 20, van de wet is bepaald:
- „Bij het berekenen van de factor van het vermogen tot aflossing van een consumentenkrediet worden de volgende gegevens gebruikt:*
- a) het netto-inkomen van de consument,*
 - b) de kosten om te voorzien in de primaire levensbehoeften van de consument en van de personen jegens wie hij een onderhoudsverplichting heeft,*
 - c) het bedrag van de af te lossen krediettermijnen en*
 - d) de geldelijke verplichtingen waarmee het inkomen van de consument moet worden verlaagd.”*
- 25 In § 7, lid 21, van de wet op het consumentenkrediet is bepaald: *„Kredietgevers in de zin van § 20, lid 1, onder a), banken, buitenlandse banken en bijkantoren van buitenlandse banken zijn gehouden om de limiet van voornoemde factor aldus vast te stellen dat de som van de waarden van de gegevens die worden gebruikt voor de berekening van die limiet in de zin van lid 20, onder b) tot en met d), niet hoger is dan de waarde van lid 20, onder a).”*
- 26 In § 7, lid 41, van de wet op het consumentenkrediet is bepaald: *„In een besluit van de Národná banka Slovenska (nationale bank van Slowakije) worden de volgende gegevens opgenomen:*
- a) de methode voor de berekening van de factor van het vermogen tot aflossing van een consumentenkrediet, de kosten om te voorzien de basisbehoeften van de consument en het minimumbedrag daarvan, de waarde van voornoemde factor en de methode voor het vaststellen van de limieten daarvan, eventuele stijgingen van de rentevoeten en de wijze waarop dergelijke stijgingen in aanmerking worden genomen en, ten slotte, wat moet worden verstaan onder een aanzienlijke overschrijding van de som van de uitstaande*

- bedragen van herfinancieringskredieten of verhoogde kredieten in de zin van de leden 24 en 31,*
- b) de voorschriften voor het verkrijgen van informatie en het overleggen van stukken tot staving van de inkomsten en uitgaven van de consument en voor het controleren van deze informatie,*
 - c) de uiterste datum waarop een consumentenkrediet moet zijn afgelost en de duur van de gehele aflossingstermijn,*
 - d) de specifieke voorwaarden waaronder een consumentenkrediet in termijnen kan worden afgelost,*
 - e) de limiet van het aandeel van consumentenkredieten die worden verstrekt via onafhankelijke financieel intermediairs op grond van een bijzondere bepaling⁹⁾ in verhouding tot het totaalbedrag van de verstrekte consumentenkredieten alsook de waarde van die limiet.”*
- 27 In § 11, lid 2, van de wet op het consumentenkrediet is bepaald: „Indien de kredietgever heeft verzuimd om te handelen met professionele toewijding in de zin van § 7, lid 1, kan hij niet verlangen dat de consument het krediet in één keer aflost. Bij een ernstige inbreuk op de verplichting van § 7, lid 1, wordt het krediet geacht rentevrij en kosteloos te zijn. Een ernstige inbreuk op voornoemde verplichting wordt geacht te bestaan in een beoordeling van het aflossingsvermogen van de consument zonder gegevens in te winnen over het inkomen, de uitgaven en de gezinssituatie van de consument en zonder rekening te houden met de informatie uit de relevante gegevensbank of het relevante register. Een inbreuk op de voorschriften van § 7, leden 19 tot en met 42, wordt eveneens geacht een ernstige inbreuk te zijn.”
- 28 In § 57, lid 1, van de Exekučný poriadok (wetboek tenuitvoerleggingsprocedures; hierna: „E.p.”) is bepaald: „De rechter zendt de machtiging tot tenuitvoerlegging toe aan de gerechtsdeurwaarder, vergezeld van een kopie van het verzoek tot tenuitvoerlegging of van de gegevens die daarin zijn opgenomen. Zodra de machtiging is betekend aan de gerechtsdeurwaarder wordt de tenuitvoerlegging aangevat.”
- 29 In § 3, lid 1, C.s.p. is bepaald: „Elke bepaling van deze wet moet worden uitgelegd in overeenstemming met de Slowaakse grondwet, de openbare orde, de beginselen waarop deze wet is gebaseerd, de verplichtingen van de Slowaakse Republiek die voortvloeien uit het internationale recht, die voorrang hebben boven deze wet, en de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens alsook die van het Hof van Justitie, met inachtneming van de waarden die door deze wetten, beginselen en verplichtingen alsook door de uitspraken van voornoemde hoven worden beschermd.”
- 30 In § 226 C.s.p. is bepaald: „Het gezag van gewijsde is het kenmerk van een rechterlijke uitspraak waardoor deze bindend en in beginsel onveranderlijk is.”

III.

Prejudiciële vraag

III.1. Ontvankelijkheid

- 31 De uitspraak waarbij de executoriale titel is uitgevaardigd is door de rechter niet gemotiveerd ten aanzien van de vraag of de bank een beoordeling ten aanzien van OC's kredietwaardigheid heeft verricht. KRUK heeft niet betoogd, laat staan bewezen, dat de bank haar verplichting om dat te doen in die mate is nagekomen dat het opleggen van de sanctie van verval van het recht op rente kan worden uitgesloten. Volgens KRUK rust de bewijslast om in het kader van het hoofdgeding aan te tonen dat de bank al dan niet aan deze verplichting heeft voldaan op de verzoekende partij.
- 32 In de motivering van de onderzochte beslissing wijst de tenuitvoerleggingsrechter de mogelijkheid om te onderzoeken of de bank een dergelijke beoordeling heeft verricht resoluut af. Deze rechter kent geen significante betekenis toe aan het feit dat de rechter in eerste aanleg niet is ingegaan op de kwestie dat de bank mogelijkwerwijs inbreuk heeft gemaakt op haar verplichting om een dergelijke beoordeling te verrichten.
- 33 De beslissing van de verwijzende rechter over de mogelijke inbreuk op de grondrechten van de verzoekende partij hangt af van het antwoord op de gestelde prejudiciële vraag. Indien het Hof deze vraag bevestigend beantwoordt, rijst de vraag naar de grondwettelijke stabiliteit van de inbreukmakende uitspraak van de tenuitvoerleggingsrechter, wat ertoe kan leiden dat deze uitspraak moet worden vernietigd. Indien de sanctie voor de niet-verrichting van een kredietwaardigheidsbeoordeling onder meer bestaat in het verlies van het recht op rente – waarbij zij opgemerkt dat een dergelijke sanctie volgens de rechtspraak van het Hof passend is vanuit het oogpunt van de afschrikkende werking ervan, alsook dat de tenuitvoerleggingsprocedure jegens OC tevens betrekking heeft op de rente – is de verwijzende rechter van oordeel dat de gestelde prejudiciële vraag niet louter theoretisch van aard is.

III.2. Procedure in het hoofdgeding

- 34 Het stelsel van consumentenbescherming dat is ingesteld door richtlijn 2008/48 berust op de premisse dat de consument ten opzichte van de kredietgever in het nadeel is, zowel wat betreft zijn onderhandelingscapaciteit als wat de informatieverstrekking betreft, en dat consumenten derhalve [gemakkelijk] instemmen met bedingen die vooraf zijn geformuleerd door de kredietgever, zonder dat zij enige invloed op de inhoud van dergelijke bedingen kunnen uitoefenen (zie met name arresten van 4 juni 2009, Pannon GSM, C-243/08, EU:C:2009:350, punt 22 en 17 mei 2018, Karel de Grote – Hogeschool

Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, punt 26). Deze onevenwichtigheid is met name relevant in de context van consumentenkredietovereenkomsten, waarbij de consument vaak niet over voldoende deskundigheid beschikt om zijn financiële draagkracht en de gevolgen van de aangegane kredietverplichting naar behoren te beoordelen. Richtlijn 2008/48 verplicht de kredietgever uitdrukkelijk om voorafgaand aan de sluiting van een kredietovereenkomst het aflossingsvermogen van de consument met professionele toewijding te beoordelen (artikel 8, lid 1, van richtlijn 2008/48). Artikel 23 van deze richtlijn verplicht de lidstaten om doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties voor inbreuken op deze verplichting vast te stellen.

- 35 Uit het (hierboven genoemde) arrest ██████ volgt dat het verzuim van de kredietgever om de kredietwaardigheid van de consument naar behoren te beoordelen kan worden gesanctioneerd en dat dit ook mogelijk is wanneer de door partijen gesloten kredietovereenkomst reeds is uitgevoerd. Tegelijkertijd heeft het Hof uitdrukkelijk erkend dat een mogelijke sanctie kan bestaan in het verlies van het recht van de kredietgever op rente. De onderhavige zaak is typerend omdat de overeenkomst weliswaar nog niet is uitgevoerd maar de uitvoering ervan onvermijdelijk zal geschieden in het kader van een executoriale procedure, die volgt op de eerdere procedure in het hoofdgeding, waarin de rechters de kwestie van de kredietwaardigheid van de verzoekende partij kennelijk niet hebben onderzocht.
- 36 Vast staat dat de verplichting van de kredietgever om de kredietwaardigheid van de consument te beoordelen alvorens een kredietovereenkomst te sluiten voor de consument bijzonder relevant is, aangezien een dergelijke beoordeling ertoe strekt om hem te beschermen tegen de risico's van een bovenmatige schuldenlast en insolventie (zie arrest van 27 maart 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, punt 42). Het Hof legt de richtlijn aldus uit dat *er een niet te verwaarlozen gevaar bestaat dat de consument, met name uit onwetendheid, zich niet zal beroepen op een rechtsregel die ertoe strekt hem te beschermen* (arrest van 21 april 2016, ██████ ██████ ██████ C-377/14, EU:C:2016:283, punt 65 en aldaar aangehaalde rechtspraak) (arrest van 5 maart 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, punt 22). Eenvoudig gezegd – in veel gevallen is de schuldenaar niet meer dan een leek die [weliswaar] een idee heeft van hoeveel hij wil lenen [maar] is de schuldeiser degene die over de nodige professionele ervaring en kennis beschikt en die derhalve in staat is om te beoordelen hoeveel de klant kan lenen zodat hij de lening naderhand ook kan terugbetalen. De regelgeving strekt in beginsel tot standaardisering van zowel de methodologie als het instrumentarium voor de specifieke berekeningen op basis van de inputgegevens (§ 7, leden 20, 21 en 41, van de wet op het consumentenkrediet) (zie II. ÚS 530/2024).
- 37 Artikel 23 van richtlijn 2008/48 verplicht de lidstaten om regels vast te stellen inzake de sancties die gelden voor inbreuken op de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen en alle nodige maatregelen te treffen

om ervoor te zorgen dat deze sancties worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

- 38 Juist wegens het belang van deze verplichting moet een inbreukmakende kredietgever rekening houden met strenge sancties (§ 11, lid 2, van de wet op het consumentenkrediet). In het geval van een inbreuk op de verplichting om te handelen met professionele toewijding kan hij niet verlangen dat het krediet in één keer wordt afgelost en moet hij er rekening mee houden dat het krediet in het geval van een ernstige inbreuk zal worden geacht rentevrij en kosteloos te zijn.
- 39 In het stadium van de gerechtelijke procedure bevindt de schuldenaar zich in een zwakkere positie. Juist wegens deze inferieure positie van de consument benadrukt het Hof derhalve de verplichting van de verwijzende rechter om ambtshalve te onderzoeken of inbreuk is gemaakt op bepaalde voorschriften van het consumentenrecht, zoals bijvoorbeeld in het arrest [REDACTED] (reeds aangehaald, punt 62), waarin het Hof uitlegging heeft gegeven aan de insolventieprocedure, die naar haar aard een algehele tenuitvoerleggingsprocedure is. Bovendien moet de nationale rechter, wanneer hij ambtshalve schending van artikel 10, lid 2, van richtlijn 2008/48 heeft vastgesteld, met inachtneming van het beginsel van hoor en wederhoor alle consequenties trekken die naar nationaal recht uit die schending voortvloeien, zonder te wachten tot de consument een verzoek in die zin indient (zie arrest [REDACTED] reeds aangehaald, punt 71). Geen enkele bijzondere procedure kan van een dergelijke ambtshalve verrichte toetsing worden uitgesloten.
- 40 Deze benadering wordt niet alleen toegepast bij het onderzoeken of contractuele bedingen oneerlijk zijn. De rechter is namelijk ook verplicht om ambtshalve te onderzoeken of de kredietgever zijn verplichting om met professionele toewijding te handelen is nagekomen bij het onderzoek van de kredietwaardigheid van de klant. *[een effectieve consumentenbescherming kan niet worden bereikt indien de nationale rechter niet verplicht is om, zodra hij over de daartoe noodzakelijke feitelijke en juridische gegevens beschikt, ambtshalve te beoordelen of de in artikel 8 van voornoemde richtlijn neergelegde verplichting van de kredietgever is nagekomen (zie naar analogie arrest van 21 april 2016, [REDACTED] [REDACTED] C-377/14, EU:C:2016:283, punten 66 en 70)]* (hierboven aangehaald arrest OPR-Finance, punt 23].
- 41 Overeenkomstig de rechtspraak van het Hof en die van de verwijzende rechter staat een tenuitvoerleggingsprocedure niet in de weg aan een ambtshalve verrichte toetsing van het oneerlijke karakter van contractuele bedingen in een consumentenovereenkomst waarvan de uitvoering voorwerp van executie is. Een dergelijke procedure staat er derhalve evenmin aan in de weg dat uitvoering wordt gegeven aan de doelstelling van richtlijn 93/13/EEG van de Raad betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PLz. ÚS 1/2022 en arrest van 17 mei 2022, SPV Project 1503 e.a., gevoegde zaken C-693/19 en C-831/19, EU:C:2022:395).

- 42 Het ingestelde grondwettelijke beroep en de daaruit voortvloeiende prejudiciële vraag hebben in wezen betrekking op de vraag of, gelet op de doelstellingen van richtlijn 2008/48 en van de artikelen 8 en 23 ervan, deze bepalingen aldus kunnen worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen regelingen en daaruit voortvloeiende rechtspraak van de nationale rechterlijke instanties die niet toestaan dat in het kader van een tenuitvoerleggingsprocedure ambtshalve wordt onderzocht of de kredietgever inbreuk heeft gemaakt op zijn verplichting om de kredietwaardigheid van de consument te beoordelen en die niet toestaan dat aan een kredietgever die krediet aan een niet-kredietwaardige consument heeft verstrekt de sanctie van verlies van rente wordt opgelegd. OC betoogt dat de gewone rechters in het hoofdgeding (voorafgaand aan de tenuitvoerleggingsprocedure) hebben verzuimd om ambtshalve te onderzoeken of deze verplichting is nagekomen door de oorspronkelijke kredietgever, ook al is een dergelijke benadering in strijd met de rechtspraak van het Hof, die de lidstaten verplicht om de volle werking van de uit de richtlijn voortvloeiende consumentenrechten te waarborgen (zie arrest [REDACTED] reeds aangehaald). Derhalve rijst de vraag of de enkele onmogelijkheid om in de tenuitvoerleggingsprocedure de nodige consequenties te verbinden aan een inbreuk op de verplichting tot het verrichten van een kredietwaardigheidsbeoordeling, wat een fundamenteel mechanisme ter bescherming van de consument is, er niet toe leidt dat de door het Unierecht gewaarborgde bescherming wordt afgezwakt.
- 43 De bestaande rechtspraak van de verwijzende rechter hierover berust op de premisse dat de tenuitvoerleggingsrechter gehouden is om het bestaan van oneerlijke contractuele bedingen te onderzoeken in overeenstemming met richtlijn 93/13 in het geval dat een executoriale titel is uitgevaardigd in het kader van een procedure waarin dergelijke bedingen niet konden worden betwist of onderzocht en waarin het bestaan van een dergelijk beding van invloed is op een opeisbare vordering die is ontstaan uit hoofde van een consumentenovereenkomst [§ 53, lid 3, onder e), E.p.]. Deze bepaling kan evenwel niet worden uitgelegd als een verplichting voor de tenuitvoerleggingsrechter om te onderzoeken of de kredietgever zich heeft gehouden aan zijn informatieverplichting of aan zijn verplichting om ten aanzien van de klant een kredietwaardigheidsbeoordeling in de zin van richtlijn 2008/48 te verrichten (zie bijvoorbeeld III. ÚS 354/2024 evenals IV. ÚS 491/2024).
- 44 Op dit punt merkt de verwijzende rechter op dat de E.p. in bepaalde gevallen aan de rechthebbende alsook aan anderen de verplichting oplegt om samen te werken met de tenuitvoerleggingsrechter bij het invullen van de documenten die nodig zijn om op de zaak te kunnen beslissen, met name in gevallen waarin de rechtsprekende rechters in het hoofdgeding hebben nagelaten om het nodige onderzoek te verrichten.
- 45 Overeenkomstig § 48, lid 3, onder f), E.p. is de rechthebbende bijvoorbeeld gehouden om in een verzoek om tenuitvoerlegging een beschrijving van de doorslaggevende omstandigheden op te nemen en om zijn relatie met de schuldenaar te staven met bewijzen, wanneer de tenuitvoerlegging moet worden

verricht op grond van een executoriale titel waarbij een op een orderbriefje berustende vordering moet worden afgedwongen ten aanzien van een natuurlijke persoon. Paragraaf 48, lid 4, onder d), E.p. verplicht de rechthebbende om de betreffende consumentenovereenkomst alsook alle andere daarmee verband houdende stukken bij te voegen, waaronder de stukken waarnaar wordt verwezen in die overeenkomst, indien de tenuitvoerlegging wordt verricht op grond van een executoriale titel waarbij een vordering wordt afgedwongen die op een dergelijke overeenkomst berust. Derden zijn tevens gehouden om hun volledige medewerking aan de tenuitvoerleggingsrechter te verlenen (zie § 42, lid 1, E.p.).

46 In het licht van het voorgaande wenst de verwijzende rechter te vernemen of de artikelen 8 en 23 van richtlijn 2008/48 aldus moeten worden uitgelegd dat de sanctie voor de niet-nakoming van de verplichting tot het beoordelen van de kredietwaardigheid van de consument niet alleen kan worden opgelegd in een situatie waarin de overeenkomst vrijwillig is uitgevoerd, zoals in het geval van het hierboven aangehaalde arrest [REDACTED]. In deze context vraagt de verwijzende rechter zich af of de richtlijn en het vereiste van een doeltreffende consumentenbescherming er niet toe strekken dat het betreffende sanctiemechanisme ook ambtshalve moet worden toegepast in het geval van een gedwongen tenuitvoerlegging, indien de rechter [de] kwestie [van de kredietwaardigheid] niet heeft behandeld in de procedure die voorafgaat aan de tenuitvoerleggingsprocedure. Met andere woorden, de vraag luidt of het doel en het beschermende karakter van richtlijn 2008/48 niet worden ondermijnd wanneer een kredietgever probeert om zijn recht te doen gelden door middel van gedwongen tenuitvoerlegging, ook al is de overeenkomst die aan zijn vordering ten grondslag ligt gesloten in strijd met de wettelijke verplichting tot het beoordelen van de kredietwaardigheid van de consument.

47 In het licht van het voorgaande verzoekt de verwijzende rechter het Hof om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

[OMISSIS] [Herhaling van de prejudiciële vraag]

[OMISSIS] [Instructie over het openstaande rechtsmiddel]

[OMISSIS] **[ondertekening door de voorzitter van de rechtsprekende formatie]**